

audiant et prompto animo eis obediant, hoc ipsis ad salutem sufficit.

Inst. 2º. Quando propositiones damnantur *in globo*, plurimæ ex illis notam hæresis non merentur : ergo adhuc propugnari possunt.

R. Dist. consequens. Adhuc propugnari possunt, id est, qui eas seorsim sumptas propugnaret non esset formaliter hæreticus, *conc.*; non esset erga Ecclesiam rebellis, *nego consequ.* Etenim qui, post huiusmodi condemnationem, propositiones sejungeret, contenderetque notam hæresis his aut illis non applicari, et eas propugnaret, non esset formaliter hæreticus, nam fidei catholicæ strictæ sumptæ non adversaretur : sed ipsius conditio non ideo melior esset, rebellis enim erga Ecclesiam et reus peccati mortalis fieret. Si autem propositiones damnatas *in globo* generatim defenderet, formaliter hæreticus foret, ex hypothesi quod nota hæreseos assignata esset sine alia determinatione, quia una saltem ex iis esset hæretica, et sic contra fidem catholicam tunc directe pugnaret : ergo, etc.

ARTICULUS QUINTUS.

QUÆNAM SIT AUCTORITAS CONCILIORUM SEU ECCLESIAE CONGREGATÆ.

Concilium est legitima episcoporum congregatio, ad deliberandum et iudicandum de iis quæ ad fidem, mores aut generalem Ecclesiæ disciplinam pertinent.

Concilium vel generale est, vel particulare. Concilium generale seu œcumenicum est illud quod universam legitime repræsentat Ecclesiam; particulare vero est illud quod aliquam tantum Ecclesiæ partem repræsentat. Potest esse nationale, vel provinciale : est nationale, si omnes episcopi ejusdem regionis seu regni aut imperii, sub præsentia patriarchæ vel primatis, legitime convocentur; est autem provinciale, quando ex omnibus ejus-

dem provinciæ ecclesiasticæ episcopis metropolitano junctis componitur. De concilio generali præcipue nobis dicendum est.

Per concilium generale non intelligenda est multitudo episcoporum cum Romano pontifice conjuncta, alioquin nullum esset discrimen essenziale inter concilium et Ecclesiam dispersam. Concilium generale recte definitur : *Cætus episcoporum nomine totius Ecclesiæ congregatorum, ad illam legitime repræsentandam, et ad tractandum de fide, moribus aut disciplina.* Quatuor in primis circa concilia generalia inquiri possunt, nempe : 1º quo jure sint instituta; 2º quæ requirantur conditiones ut sint œcumenica; 3º quænam sit eorum auctoritas; 4º quæ necessitas. De his in quatuor paragraphis breviter dicemus.

§ I. — De jure quo instituta sunt concilia œcumenica.

Juri naturali consentanea est conciliorum convocatio : quælibet enim societas potest, jure naturali, saltem convocante legitimo præside, cœtum generalem congregare. Actus huiusmodi cœtus universa membra absentia pariter obligant. Porro, Ecclesia, ut pote societas perfecta, idem jus habere debet. Ergo conciliorum generalium convocatio juri naturali consentanea est.

Jure autem divino instituta sunt generalia concilia.

Nam apud Matth. XVIII, 20, Christus dicit : *Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum* : atqui hæc verba, ex contextu, ad Ecclesiam congregatam spectare videntur; immediate enim ante ea Christus dixerat : *Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Amen dico vobis : Quæcumque alligaveritis super terram, etc.*

Universa traditio hunc textum sic intellexit, v. g., concilium Chalcedonense, in quo plus quam quingenti sederunt episcopi; concilium Constant. II; item Cælestinus papa, ad patres concilii Ephesini scribens, etc. Ergo.

§ II. — De conditionibus requisitis ut concilia sint œcumenica et legitima.

Triplicis generis requiruntur conditiones ut concilia sint œcumenica et legitima; aliæ enim spectant ad eorum convocationem, aliæ ad celebrationem, et aliæ ad exitum.

1° *Quoad convocationem*, duæ sunt conditiones de jure ordinario requisitæ: 1° ut pontifex Romanus episcopos convocet vel convocationi eorum consentiat; ille enim solus episcopos legitime convocare potest, qui ratione dignitatis primus est et universalem habet jurisdictionem.

2° Ut omnes episcopi communionem cum Romano pontifice habentes convocentur; nam jure divino omnes æqualem habent potestatem de controversiis circa fidem judicandi: ergo nullius convocatio negligi potest quin jus divinum lædatur.

Diximus, *de jure ordinario requisitæ*; quia convocatio aliquando per summum Pontificem fieri non posset, sede Romana scilicet vacante aut a Pontifice dubio occupata. Tunc autem episcopi, si de facto coadunarentur in numero sufficienti, totam repræsentarent Ecclesiam. At, in eo casu, concilium non esset vere œcumenicum, nisi accedente consensu aliorum episcoporum qui convocari debuissent; nec eadem polleret auctoritate ac cætera concilia generalia, donec a Romano pontifice legitimo et certo confirmatum fuisset.

2° *Quoad celebrationem*, omnes catholici docent: 1° præsidendam ad pontificem Romanum jure divino pertinere; certum est enim illum esse jure divino Christi vicarium, caput totius Ecclesiæ et supremam in illam habere auctoritatem, ut mox probaturi sumus; aliunde unanimi traditione constat pontificem Romanum omnibus conciliis generalibus per se aut per legatos suos præfuisse, aut saltem auctoritate sua ea confirmasse, antequam haberentur ut œcumenica. 2° Omnes pariter fatentur requiri episcopos in numero sufficienti ut universa Ecclesia censeatur repræsentata: non quidem necesse est ut major pars episcoporum congregetur, alioquin Ecclesia non esset

repræsentata, sed congregata: at numerus episcoporum admodum parvus, sex, v. g., aut decem, sufficienter totam Ecclesiam repræsentare non judicaretur.

3° *Quoad exitum*, tres requiruntur conditiones, scilicet ut sit libertas, ut res conciliariter tractentur, et ut confirmatio summi Pontificis accedat.

1° *Ut sit libertas*. Nam episcopi agere debent humano modo: at humano modo non agerent si vi opprimerentur, fraude aut captionibus deciperentur. Aliunde totam Ecclesiam non repræsentant, nisi cæteri episcopi decretis eorum subscribere præsumantur: at episcopi per orbem dispersi non parati sunt subscribere decretis concilii cuius patres sufficienti non pollent libertate. Hinc nullius auctoritatis est falsa synodus Ephesina, vulgo dicta *latrocinium Ephesinum*, anno 449 habita; in ea quippe nulla exstitit libertas: Dioscorus, patriarcha Alexandrinus, præses, et alii Eutychiani ejus fautores vim aliis patribus intulerunt, et plagis in ipso concilio Flavianum, patriarcham Constantinopolitanum, affecerunt. Ergo.

Inde tamen concludere non licet majorem numerum episcoporum a vera fide, etiam ob metum mortis, decidere posse; nam promissiones Christi sunt absolutæ, ac proinde cum tali defectione conciliari non possent: si ergo contingeret aliquam synodum ex majori numero episcoporum totius orbis coalescere, tunc nec minis, nec plagis, nec fraude aut deceptionibus a vero deflecteret.

2° *Ut res conciliariter tractentur*, scilicet ut ferantur decreta ad totam Ecclesiam respicientia, cum obligatione credendi: non vero tantum exponantur motiva, ut sæpe fit, v. g., in capitibus concilii Trid. canones præcedentibus.

3° *Ut confirmatio summi Pontificis accedat*: dici enim non potest concilium totam Ecclesiam repræsentare donec consensus supremi Pontificis decretis ejus accesserit: Ergo.

Queritur qua via constare possit omnes conditiones ad concilium œcumenicum requisitas fuisse adimpletas?

R. Duplici via id constare potest, scilicet, 1° via exa-

minis, singulas condiciones percurrendo, et attendendo an revera adimpletæ fuerint, quod sæpe non difficile est doctis. 2° Alia est via brevior omnibus, sive doctis sive indoctis, pariter aperta, videlicet summi Pontificis confirmatio: quando enim constat aliquod concilium a sancta Sede haberi ut œcumenicum, certum est condiciones necessarias adimpletas esse, alioquin error in Ecclesia prævaleret. Ergo.

§ III. — De auctoritate concilii generalis.

PROPOSITIO.

Decreta concilii œcumenici sunt infallibilia.

Prob. Scriptura sacra, fide Ecclesiæ, SS. Patrum testimoniis et adversariorum consensu.

1° *Scriptura sacra.* Ex pluribus enim textibus certum est corpus docens in Ecclesia infallibilitate gaudere: ergo pariter concilium generale est infallibile; nam ex definitione, universam repræsentat Ecclesiam: illusorie autem diceretur universam Ecclesiam repræsentare, si iudicia ipsius errori forent obnoxia. Ergo 1°.

2° *Fide Ecclesiæ.* Quod semper, ubique et ab omnibus in Ecclesia habitum est de fide, de fide est: atqui semper, ubique et ab omnibus habitum est de fide concilia œcumenica infallibilia esse; a tempore enim Apostolorum quæstiones fidei delatæ sunt ad concilia œcumenica, quorum decreta sub pœna anathematis suscipi debuerunt: id ex cunctis historiæ ecclesiasticæ monumentis constat. Ergo 2°.

3° *SS. Patrum testimoniis.* S. Ambros., de Fide, l. 3, c. 15, decreta concilii Nicæni appellat *hereditaria signacula, quæ nulla temeritate sunt violanda*. S. Gregorius Magnus quatuor priora concilia generalia, nempe Nicænum, Constantinop. I, Ephesinum et Chalcedonense, profitebatur se suscipere et venerari *sicut quatuor Evan-*

gelii libros, Epist. ad Joan. Constantinop., et similiter quintum, videlicet Constantinop. II, « *Quia, pergit Pontifex*, dum sunt universali consensu constituta, se et » non illa destruit quisquis præsumit aut solvere quos » ligant, aut ligare quos solvunt. » Ergo concilia per se privilegio infallibilitatis gaudent, *dum sunt universali consensu constituta*. Ergo 3°.

4° *Adversariorum consensu.* Plurimi enim doctores protestantes, et quidem celeberrimi, confessi sunt temerarium esse definitionibus conciliorum generalium obsistere et assensum denegare, ut videre est apud Hooke, tract. de Eccl. et apud de la Hogue. Ergo 4°.

Solvuntur objectiones.

Obj. 1°. S. Aug., l. 2 de Baptismo, c. 3, asserit priora concilia, etiam plenaria seu generalia, sæpe posterioribus emendari: « Cum aliquo experimento rerum aperitur quod clausum erat, et cognoscitur quod latebat. » Ergo persuasum habebat concilia generalia non esse infallibilia.

R. 1°. S. Aug. ibi non loquitur de conciliis generalibus; nam dicit priora illa concilia sæpe posterioribus emendari: atqui tempore sancti Aug. duo tantum celebrata fuerant concilia generalia, nempe Nicænum I, anno 325, et Constantinop. I, anno 381; posterius autem in priori nihil emendavit, sed Symbolum ejus adoptavit et articulum de Spiritu sancto et Ecclesia ei addidit.

R. 2°. *Dist. ant.* S. Aug. asserit priora concilia plenaria posterioribus emendari, quando agitur de factis, *concedo*; ubi agitur de fide, moribus aut disciplina generali, *nego ant.* Equidem fieri potest ut concilia priora etiam generalia posterioribus emendentur in iis quæ spectant ad facta particularia vel ad aliquas disciplinæ regulas non essentielles; non contendimus enim concilia generalia circa hujusmodi articulos infallibilitatis privilegio gaudere: porro S. August. in textu nobis allato loquitur de factis, non vero de fide; asserit namque priora concilia

posterioribus emendari, cum aliquo rerum experimento aperitur quod erat clausum : atqui fides et quæ spectant ad fidem, non rerum experimento, sed ex solo verbo Dei scripto et tradito noscuntur. Præterea, S. Doctor hoc loco arguit Donatistas qui suum schisma defendebant, et auctoritatem S. Cypriani in sui gratiam invocabant. Ergo.

Inst. S. Aug. disputans adversus Maximum, arianum, dicit, l. 2, c. 14, n. 3 : « Nec ego Nicænum, nec tu debes Ariminense concilium proferre : nec ego hujus auctoritate, nec tu illius detineris. » Ergo auctoritatem ipsius concilii Nicæni respuebat.

R. Nego conseq. Nam Maximus auctoritatem hujus concilii non admittens, concilium Ariminense objiciebat ; ne igitur contentio prolixius traheretur, S. Aug. suum adversarium ex principio certo, ab utroque admissio, confutare sibi proponit, abstrahendo a conciliis, tum Nicæno, tum Ariminensi : sic autem agendo, auctoritatem concilii Nicæni non lædit ; quotidie enim, cum protestantibus disputantes, concilium Trid. seponimus, quamvis infallibilem illius auctoritatem labefactare non intendamus. Ergo.

Obj. 2º. Concilium Ariminense, in quo quadringenti sederunt episcopi, fuit generale : attamen a vera fide deflectens erroribus Arianorum subscripsit. Ergo.

R. 1º. Nego maj. Concilium enim Ariminense quo fere omnes hæretici contra Ecclesiam abutuntur, tanquam generale haberi non potest, quia plures ex conditionibus ad concilium œcumenicum necessariis ei defuerunt ; scilicet : 1º non fuit legitime convocatum ; solus enim imperator Constantius jussit episcopos illuc congregari, et Liberius, tunc pontifex Romanus, nec convocationi consensit, nec concilio per se aut per legatos præfuit. 2º Omnes episcopi non fuerunt convocati ; nam eodem tempore centum et sexaginta episcopi Orientales jussu ejusdem imperatoris aliud celebrabant concilium Seleuciæ, et nulla inter utrumque concilium erat communicatio. Alii insuper celebres episcopi et permulti nullo

modo fuerant vocati ; quidam tunc erant in exilio, v. g., Lucifer Calaritanus in Palæstina, S. Eusebius Vercellensis in Thebaide cum multis aliis, S. Athanasius Seleuciæ latebat, etc. 3º Sufficientem libertatem non habuerunt patres Ariminenses ; præfectus enim Taurus, ex speciali mandato imperatoris, concilio adfuit, et nihil non molitus est ut precibus, blanditiis, minis, fallacibusque promissis ac declarationibus episcopos ad subscribendum formulæ æquivocæ adduceret ; hanc subscriptionem summus Pontifex Liberius non approbavit ; asserit e contra, in epistola ad Orientales, quod patres Ariminenses a fide desciverint, *Labbe, t. II.* Ergo illud concilium non fuit œcumenicum in sua convocatione, nec in sua celebratione, nec in suo exitu. Ergo.

R. 2º. Nego min. Illi enim a vera fide non recesserunt qui formulæ tantummodo æquivocæ subscripserunt, et multas adhibuerunt cautiones ut pravum sensum excluderent : atqui ita se gesserunt patres Ariminenses.

1º Formulæ tantummodo æquivocæ subscripserunt, nempe formulæ Sirmiensi ; nam formula cui patres Ariminenses subscripserunt, a S. Athanasio relata, lib. de Synodis Ariminii et Seleuciæ, in sensu catholico optime intelligi potest, siquidem in ea declaratur Christum esse « Filium Dei unigenitum, ante omne principium et ante » omne tempus quod excogitari potest, impassibiliter ex » Deo genitum, solum ex solo Patre, Deum de Deo, » etc. Vox quidem *consubstantialis* a concilio Nicæno adhibita, de industria et cum intentione perverse fuit omissa, et in hoc consistit venenum hujus formulæ : attamen omissio hujus vocis errorem non constituit. Ergo 1º.

2º Patres Ariminenses multas adhibuerunt cautiones ut falsum sensum hujus formulæ excluderent ; primum hanc formulam tanquam suspectam rejecerunt, Ursacium Sigidonensem episcopum, et Valentem Mursensem aliosque Arianos, qui fidei Nicænæ subscribere renuebant, deposuerunt ; deinde solemnem retractationem ab illis hæreticis, præsertim ab Ursacio et Valente, exegerunt ; testatur S. Hieronymus, *Dial. adversus Lucifer.*, illos

palam declarasse se Arianos non esse, et sub anathemate dixisse Christum Filium Dei esse non solum ante omnia sæcula, sed ante omne tempus genitum : tunc patres blanditiis, precibus ac minis cedentes, formulæ sibi oblatae subscripserunt : at statim atque adverterunt se fuisse deceptos, et Arianos ubique prædicare Christum, ex concilio Ariminensi, esse duntaxat creaturam, licet aliis perfectiorem, subscriptionem suam indignantes revocarunt, *contestantes corpus Domini se nihil mali in sua fide suspicatos*, ait S. Hieron. Sic *ingemuit totus orbis*, pergit sanctus Doctor, et *Arianum se esse miratus est*; ergo, etc. ergo 2º, etc.; aliunde, etc. Ergo patres Ariminenses a vera fide non recesserunt. Ita communiter theologi et eruditi, ut Baronius, apud card. du Perron, Tillemont, P. Alexander et multi alii; *Pierre Corgne, Dissertation critique et théologique sur le concile de Rimini*.

Obj. 3º. Sola Ecclesiæ acceptatione constare potest concilium aliquod fuisse œcumenicum : ergo conciliorum auctoritas non differt ab auctoritate Ecclesiæ dispersæ.

R. 1º. Etsi totum concederetur argumentum, non minus infallibilia essent concilii œcumenici decreta : quidam enim opinantur approbationem Ecclesiæ auctoritatem concilio generali tribuere : at ubi constat aliquod concilium ab Apostolica sede haberi ut generale, certum est ejus decreta esse infallibilia.

R. 2º. *Nego conseq.* Concilium generale totam repræsentat Ecclesiam, nomine Ecclesiæ judicat : ergo per se ipsum, ex institutione Christi infallibiliter judicat. Unde acceptatio Ecclesiæ auctoritatem ei non tribuit, sed manifestat illud, absque errandi formidine, habendum esse ut œcumenicum. Sic definiendo unam propositionem esse de fide, Ecclesia divinam ei non tribuit auctoritatem, sed infallibiliter declarat eam fuisse revelatam. Ergo. Ita generaliter theologi.

At quidquid sit, dum concilium nondum receptum est ut generale, non potest esse regula fidei catholicæ : ubi vero constat illud receptum esse, omnes evanescent dif-

ficultates circa convocationem, circa libertatem patrum, circa eorum numerum, etc.

Nota. Omnia quæ in actibus conciliorum generalium continentur, non idcirco ad fidem catholicam pertinent; nam id solum ad fidem catholicam pertinet quod fuit revelatum et quod ut tale ab Ecclesia cunctis fidelibus credendum proponitur : at in actibus conciliorum generalium sæpe multa reperiuntur quæ vel non fuerunt revelata, v. g., facta, mandata, etc., vel quæ non proponuntur ut revelata et a cunctis fidelibus credenda : sic quando patres conciliorum motiva decretorum exponunt, hæc ad fidem pertinere non intendunt, quia solum decretum ab omnibus credendum esse decernunt, non vero ejus motiva. Hinc doctrina quæ continetur in capitibus canones præcedentibus communiter non est de fide catholica, licet gravis sit auctoritatis; a fortiori textuum interpretatio haberi non potest ut infallibilis decisio.

Queritur quibus signis judicari possit ea quæ in actibus conciliorum continentur ad fidem pertinere.

R. Ad illud dignoscendum duo sunt expendenda, scilicet, natura rei et tenor decreti.

1º *Natura rei*; requiritur enim ut res sit *definibilis* de fide, videlicet ut mediate vel immediate sit revelata : unde si, præter institutionem suam, concilium generale pronuntiaret circa quæstiones físicas, mathematicas, ad studia legum pertinentes, a prudentia, non vero a scientia divina pendentes, illius decreta ad fidem non pertinerent, quia non haberent pro objecto aliquid revelatum. Ita Melchior Canus, Bellarmin, Véron in sua Regula fidei, Bossuet in Defensione Declarationis, part. 1, l. 3, c. 4; Tournely, de la Hogue, etc.

2º Considerandus est *tenor decretorum*, nempe 1º si contrarium asserentes declarantur hæretici; 2º si anathema contra eos pronuntiatur, v. g., ut in concilio Trid. *si quis dixerit... anathema sit*; 3º si pœna excommunicationis ipso jure adversus eos feratur; 4º si expresse dicatur hoc vel illud esse de fide, ab omnibus esse credendum, aut Evangelio vel doctrinæ Apostolorum esse contrarium;

5° denique si ex toto contextu colligitur mentem concilii fuisse dogma de fide enuntiare, hæreses præcavere aut damnare, et fideles obligare. Ubi vero, omnibus perpensis, remanet dubium an concilium dogma intenderit definire, decisio non est de fide; nam ut propositio ad fidem catholicam pertineat et cunctos fideles obstrictos teneat, non sufficit illam fuisse revelatam et utcumque enuntiatam, sed insuper requiritur ut ab auctoritate infallibili clare proponatur. Ergo, etc. Ita fusius melioris notæ theologi, ut Melchior *Canus*, lib. 5, c. 5, quæst. 4, et plures alii.

§ IV. — De necessitate conciliorum generalium.

1° Nemo catholicus ambigere potest quin concilia œcumenica sint utilia; nam in summo honore semper habita sunt, ea frequenter celebravit Ecclesia, et Christus illa instituit.

2° Concilia generalia non sunt absolute necessaria. Si enim absolute necessaria forent, vel ad controversias fidei dirimendas, vel ad leges condendas: atqui sub hoc duplici respectu non sunt absolute necessaria, siquidem Ecclesia dispersa infallibili auctoritate gaudet, tum ad judicia ferenda et dogmata definienda, tum ad leges condendas. Et vero ante et post primum concilium generale Nicææ celebratum, multæ profligatæ sunt hæreses, plurimæ conditæ sunt leges ad totam Ecclesiam spectantes et universos fideles obligantes, v. g., lex jejunii quadragesimalis, lex abstinentiæ diebus veneris et sabbati, lex audiendi Missam diebus dominicis et festivis, etc. Ergo.

3° Quamvis concilia generalia non sint absolute necessaria, aliquoties tamen adeo sunt utilia, ut dici possint moraliter necessaria, vel quia ita divisum videtur corpus episcoporum, ut solemnitas concilii generalis ab omnibus desideretur tanquam medium efficacius unitatem conservandi; vel quia generales abusus ita grassantur, ut sola concilii œcumenici auctoritas eos corrigere valeat; vel quia tam multi aut tam audaces apparent fidei hostes, ut per Ecclesiæ dispersæ decreta sufficienter refrnandi non sint. Ergo.

Insuper nihil splendidius, solemnius et ad persuadendum aptius est quam conciliorum generalium majestas: unde aliquid Ecclesiæ dignitati deesse videretur, si nulla celebrarentur concilia. Ergo.

§ V. — De conciliis particularibus.

Juxta omnes illa concilia per se non sunt infallibilia, licet Christus dixerit: *Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum*; quibus verbis assistentiam quidem promisit, non autem pro quibuscunque conciliis infallibilitatis privilegium, sed iis solum qui vere Ecclesiam repræsentant; sic semper fuerunt intellecta. Certum est enim promissionem infallibilitatis ad totam Ecclesiam spectare; at nihil reperitur in Scriptura neque in traditione quo idem privilegium tribui possit quibusdam episcopis, etiam collective sumptis et in concilio coadunatis, si totam Ecclesiam non repræsentent, imo contrarium ex traditione manifestatur; sola enim concilia œcumenica habita sunt ut infallibilia. Unde, licet concilia Africæ numerosissima, a S. Cypriano congregata, pluries definierint baptismum ab hæreticis collatum esse nullum, hoc ab universa Ecclesia catholica tanquam hæresis fuit rejectum; e contra plurima sunt concilia particularia quorum decreta ad catholicam fidem pertinent, quia universim fuerunt recepta et infallibilitate Ecclesiæ dispersæ fulciuntur.

Hinc sequitur concilia particularia nec absolute nec moraliter esse necessaria, sed valde utilia esse possunt; nam episcopi ex eadem provincia vel natione coadunati, sibi invicem patefaciunt quid in unaquaque Ecclesia agatur vel omittatur, quid propagari debeat, quid corrigi et reprimi oporteat; consiliis, adhortationibus et documentis se mutuo adjuvant, perfectiorem tum in doctrina, tum in disciplina instituunt ac servant unitatem, efficacius nascentes impugnant errores, abusus destruunt, etc. Unde plurima concilia œcumenica, et in

primis Nicænum, jusserunt ut archiepiscopi frequenter concilium suæ provinciæ celebrarent. Idem renovavit concilium Tridentinum, sess. 21, c. 2, de Reform. Ergo.

In his conciliis, soli episcopi sunt judices. Alii vero, de jure aut de consuetudine convocati, non nisi ut consultores habentur. Ipsi abbates convocari possunt; non autem habent jus ad convocationem, nec suffragium decisivum. Si vero, uti supra diximus, gauderent jurisdictione quasi episcopali in territorio provinciæ, ipsis jus esset et ad convocationem et ad suffragium decisivum.

Notandum concilia etiam non œcumenica a sancta Sede recognosci debere, antequam acta eorum publicentur. Sic statuit Sixtus V per Constit. *Immensa*, diei 22 januarii anni 1587, jubens decreta concilii provincialis transmitti ad S. Cong. Concilii antequam promulgentur; *non quidem ut postea confirmationem reportarent a Sede Apostolica, sed ut corrigantur, si quid fortasse in iisdem aut nimis rigidum, aut minus rationi congruum deprehendatur.* Bened. XIV, de Synodo diœces. lib. 13, cap. 3, n. 3.

CAPUT QUARTUM.

DE OBJECTO AUCTORITATIS ECCLESIE.

Hic non agitur de auctoritate Ecclesiæ in sacramentis conficiendis, seu de potestate ordinis, neque de potestate jurisdictionis pro foro interno et in peccatis remittendis, neque de potestate ferendi leges quæ conscientiam fidelium obstrictam teneant; de his alibi disseritur, videlicet in Tractatibus *de Sacramentis* et *de Legibus*. Nunc vero auctoritatem Ecclesiæ duntaxat spectamus quatenus est judicans et aliquid infallibiliter decernit. Omnes fatentur privilegium infallibilitatis a Christo

Ecclesiæ concessum inter quosdam limites coerceri: non sufficit igitur probare Ecclesiam speciali Christi assistentia esse infallibilem, sed insuper ostendendum in quibus materiis vel quæstionibus singulari hoc privilegio gaudeat, licet affirmari possit illam nunquam de materiis sibi non subjectis judicaturam, quia eo ipso infallibilis non foret, cum jus indebitum sibi vindicaret.

Certum est illam esse infallibilem in quæstionibus fidei: *id sequitur ex dictis.*

Solæ quæ igitur nunc tractandæ sunt quæstiones respiciunt ad mores, disciplinam, facta et canonizationem sanctorum.

De potestate Ecclesiæ circa temporalia regum alibi disseremus: itaque quatuor hic subjiciemus articulos.

ARTICULUS PRIMUS.

DE AUCTORITATE ECCLESIE CIRCA MORES.

Non petitur quænam morum decreta sint utilia vel utiliora; talis quæstio potius speculativa quam practica esset, et a prudentia, non vero a scientia penderet; nec quæstio est de præceptis ad privatos homines directis. Agitur itaque de moribus toti Ecclesiæ communibus et ad salutem necessariis. Hic notandum volumus omnia quæ de auctoritate Ecclesiæ exponimus, applicanda esse Romano pontifici ex cathedra definienti.

PROPOSITIO.

Infallibilis est Ecclesia in decretis morum toti Ecclesiæ communium et ad salutem necessariorum.

Prob. Scriptura sacra, traditione et ratione.

1° *Scriptura sacra.* Matth. XXVIII, 19 et 20: *Euntes ergo docete omnes gentes..... docentes eos servare omnia*